

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1734/2019
14.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зоране Делибашић, председника већа, Гордане Комненић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Младен Станимировић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Ранчић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 7457/18 од 19.01.2019. године, у седници одржаној 14.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 7457/18 од 19.01.2019. године у делу којим је одлучено о главном дугу, доспелости и камати, док се у преосталом делу **ПРЕИНАЧУЈЕ** тако што се обавезује тужени ББ из ... да тужиоцу АА из ... досуђени износ од 5.600 евра са домицилном каматом од 01.05.2016. године до исплате, исплати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву П 202/2018 од 12.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцу на име дуга исплати износ од 5.600 евра са домицилном каматом од 01.05.2016. године до исплате. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка накнади 177.300,00 динара са законском затезном каматом, почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 7457/18 од 19.01.2019. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати 5.600 евра са домицилном камтом од 01.05.2016. године до исплате и на име трошкова парничног поступка 133.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде другостепеног суда, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14 и 87/18), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП на коју се указује у ревизији, с обзиром да се члана 8. ЗПП у поступку пред другостепеним судом примењује само у ситуацији када се другостепена одлука доноси после расправе одржане пред тим судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у пословном односу са предузећем „ВВ“ ДОО ... коме је испоручивао стоку. Директор тог предузећа је тужени. У канцеларији адвоката Младена Станимировића у ... тужени је потписао изјаву којом је изјавио да тужиоцу дугује 5.600 евра који износ је добио од тужиоца на име позајмице. Наведену суму новца тужени се обавезао да врати тужиоцу најкасније до априла 2016. године без камате. Позајмица између странака није била у време кад је потписана писана изјава. Тужени није спорио чињеницу да је његова кланица „ВВ“ ДОО ... затворена и да постоји дуговање његове кланице према тужиоцу и да је изјаву потписао.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одлучио одбијањем тужбеног захтева уз закључак да је писана изјава коју је потписао тужени фиктивна и да иста представља привидан уговор у смислу члана 66. став 1. ЗОО који не прикрива неки други уговор између странка јер исте никада нису биле у облигационоправном односу и да тужени писаном изјавом није преузео обавезу предузећа туженог.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и усвојен тужбени захтев, уз основан закључак другостепеног суда да је у конкретном случају између странака закључен дисимуловани уговор о приступању дугу у смислу члана 66. став 2. ЗОО у вези члана 451. ЗОО и обавезао туженог на исплату по том основу тужиоцу главног дуга од 5.600 евра са законском затезном каматом почев од падања у доцњу до исплате у смислу члана 262, 324. и 277. ЗОО.

Наводи ревидента да којима се указује на погрешну примену члана 66. ЗОО указивањем да у конкретном постоји само фиктивни уговор односно да странке нису ни у какавом облигационом правном односу су неосновани. Наиме, према члану 66. ставу 1. привидан уговор нема дејства међу уговорним странама, док према ставу 2, ако привидан уговор прикрива неки други уговор, тај други важи ако су испуњени услови за његову правну ваљаност.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио члан 66. Закона о облигационим односима када је нашао да је потписивањем изјаве између странака закључен симуловани уговор о зајму (који не производи правно

дејство - члан 66. став 2. ЗОО), али да важи дисимуловани уговор о приступању дугу сагласно члану 451. ЗОО у вези члана 26. ЗОО, јер тужени није спорио чињеницу да је његова кланица затворена, да постоји дуговање његове кланице према тужиоцу по основу вршене испоруке стоке и да је изјаву о дугованом лично потписао. Како је тужени изјаву лично потписао не у циљу враћања датог по основу учињеног зајма међу странкама, већ због постојања дуга које предузеће туженог има према тужиоцу и у циљу обавезивања на измирење те обавезе према тужиоцу поред предузећа туженог као дужника, тужени је у материјалноправном односу са тужиоцем поводом приступања новчаном дугу који је предмет ове правне ствари у смислу члана 451. ЗОО.

С тим у вези, а будући да садржина наведене писане изјаве у погледу висине главног дуга и његове доспелости, (чија аутентичност није оспорена), није са успехом оспорена од стране туженог, на ком је био терет доказивања у супротном у смислу члана 231. ЗПП, супротно наводима ревизије, тужени је правилно обавезан према тужиоцу на исплату дугованог у висини од 5.600 евра са каматом почев од доспелости до исплате применом члана 262, 324. и 277. ЗОО.

Међутим, у односу на исплату главног дуга и камате погрешно је примењен члан 395. ЗОО, јер је у питању девизно потраживање везано за валуту евро. Према члану 395. ЗОО, ако новчана обавеза гласи на плаћање у иностраној валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе (валутне обавезе). Конверзија главног дуга и камате може се с тога вршити само у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате. Имајући у виду наведено, у смислу члана 395. ЗОО, тужилац као поверилац новчаног потраживања у еврима имао право да од туженог захтева исплату дугованог са припадајућом каматом у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, због чега је у наведеном делу другостепена одлука морала бити преиначена услед делимично погрешне примене материјалног права.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. и 416. став 1.ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Делимично преиначење побијане одлуке због погрешне примене материјалног права у односу на конверзију досуђеног новчаног потраживања у еврима са каматом, није битно утицало на успех ревидента у поступку по ревизији, због чега је применом члана 153. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Зорана Делибашић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић